

30 juni 2016

In het reine komen

Dit zijn twee studenten van de ASCA (nu *Social Work* aan de Hanzehogeschool Groningen) ergens tussen 1985 en 1990. Waarschijnlijk hebben ze pauze. De student links is een appel aan het eten, en zegt iets. De student rechts kijkt ernstig voor zich uit, hij lijkt ergens mee te zitten. Of dat zo is, en wat hem dan dwars zit weten we natuurlijk niet.

Wat we wel weten, is dat het volgen van een opleiding tot sociaal werker geen sinecure is. Vooral tijdens de stages kun je jezelf behoorlijk tegenkomen. Over een van die stagemoeilijkheden schreef Wim van der Sluis, die de foto heeft ingestuurd. Hij was methodiekdocent en supervisor aan de ASCA en begeleidde stagiaires, onder andere bij het medisch maatschappelijk werk. Vooral daar merkte hij dat studenten het soms moeilijk hadden met hun eigen inbreng naast de veel grotere ervaring van anderen (dokters, verpleegkundigen) in het team. Vanuit Habermas' filosofie over communicatie ontwikkelde hij een visie over de waarde van de gedachten, gevoelens en meningen van ieder individu, en hielp daarmee zijn studenten enorm. Daarover schreef ik op 15 maart 2016 een stukje in deze rubriek Uitgelicht, en Van der Sluis reageerde met de volgende aanvulling:

‘Het denken van Habermas ten gunste van teamwork vormde de opmaat voor veel stagiaires om zich gerechtigd te voelen eigen feiten en bevindingen uit te spreken in een professioneel bemand en bevrouwd team.

Het was dus net iets meer dan "oefenen met assertiviteit", want dat doet nog een beetje psychologisch/ therapeutisch aan. Dat is niet slecht, maar het gaat met name om het nadenken over het idee dat ieder mens zijn -hopelijk wel doordachte- meningen mag uiten op basis van

zijn of haar unieke persoonlijkheid, die altijd en onvermijdelijk meeklinkt in het geven van informatie en oordelen over anderen.

Dus de stagiaire die contact heeft met cliënten of patiënten, heeft altijd wat te melden in het team en hij of zij moet dat ook doen! Dus: in het reine komen met die geldigheid van spreken, ook al ben je nog groen en onervaren - en dat in de directe omgeving van ervaren professionals met (ook) veel verantwoordelijkheid. Dat is toch filosofie op de werkvloer?’

In het reine komen met de geldigheid van spreken. Ik vind dat mooi. Het gaat nu eens niet over het assertieve gevecht om je gelijk te halen en je niet op je kop te laten zitten. Het gaat over het besef dat jouw kijk op de werkelijkheid, al is die kijk tastend en groeiend, waardevol is. Je persoonlijke ervaringen, gevoelens, gedachten en de reflectie daarop, dat alles vormt een unieke schatkamer, die je elke dag aanvult.

Bron

Sluis, Wim van der (1987). *De sorteermachine van Habermas*. Met bijlages uit 1995 en 2016. Marie Kamphuis Archief, inventarisnr 2.1.4